

5. § 23 foreskriver, at den forældre, der ikke har forældremyndigheden over barnet, har ret til samvær.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved ændringen sikres det, at de personer, der føler sig knyttet til barnet, og som ønsker at tage sig af det og give det en tryk opvækst, i et møde sammen med statsamtet kan gennemdrøfte barnets situation og i fællesskab medvirke til at finde den for barnet bedste løsning. Under mødet vil repræsentanterne fra statsamtet kunne danne sig et indtryk af de personer, der har anmodet om forældremyndigheden, og deres eventuelle indbyrdes kontakter og forhold. Det kan være en nødvendig viden at have, når statsamtet skal træffe afgørelse om, hvem der skal have forældremyndigheden.

Til nr. 2

I tilfælde af et dødsfald, hvor der ikke har foreligget en tilkendegivelse ifølge § 16 (børnetestamente), eller hvor statsamtet ikke har fulgt denne, eller i tilfælde hvor indehaveren eller begge indehavere af forældremyndigheden ikke er i stand til at træffe bestemmelse vedrørende barnet, skal statsamtet afgøre, hvem forældremyndigheden skal tilkomme. I disse tilfælde er det meget vigtigt, at statsamtet får belyst så mange forhold vedrørende barnet som muligt. Et grundigt kendskab til barnets hidtidige liv er en forudsætning for at undgå forandringer, der af barnet opleves som traumatiske brud, og for at kunne træffe beslutninger, som giver barnet tryk.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at de stedfortrædere, forældrene har kunnet udpege, og barnets nære kontaktpersoner i meget høj grad vil kunne være med til at tegne et mere nøjagtigt billede af barnets hidtidige opvækstvilkår, holdningerne i hjemmet, forældrenes ønsker for barnets fremtid m.v., således at forældremyndigheden tillægges en person eller et ægtepar, der i meget høj grad kan videreføre barnets opdragelse i den retning, der er valgt af forældremyndighedens indehaver/indehavere.

Det foreslås i stk. 1, at forældremyndighedsindehavere skal have mulighed for at udpege op til fire personer, som skal fungere som stedfortrædere, når indehavere af forældremyndigheden ikke selv er i stand til at træffe beslutning. Stedfortræderne skal fremføre de synspunkter og argumenter, de ud fra deres kendskab til barnet og dets forhold mener har betydning for den afgørelse, statsamtet skal træffe.

Statsamtet skal forelægge de konkrete planer vedrørende barnet for stedfortræderne, før der træffes endelige beslutninger.

Forældre er frit stillede med hensyn til, hvem de ønsker at udpege som stedfortrædere, men det vil oftest være personer, som barnet og forældrene har tæt tilknytning til.

Det foreslås i stk. 2, at statsamtet desuden skal indhente en udtalelse fra barnets nære kontaktpersoner, inden der træffes beslutning.

Til nr. 3

I ganske få tilfælde er der ingen blandt barnets eller forældrenes slægtninge eller venner, der ønsker at påtage sig forældremyndigheden over barnet, eller som ud fra en konkret vurdering er egnet til at få forældremyndigheden. I sådanne tilfælde anbefalede arbejdsgruppen bag betænkning nr. 985, at de sociale udvalg kan anbefale et forældremyndigheds-emne blandt en gruppe frivillige, der er egnede til at tage sig af disse børn, eventuelt med henblik på senere adoption.

Advokater er ofte blevet udpeget til at varetage denne opgave. Der har imidlertid forekommet tilfælde, hvor en advokat har haft forældremyndigheden til over tolv børn i flere år.

Det at have forældremyndigheden over et barn, og dermed tage sig af det og dets personlige problemer, er en meget vigtig opgave. Den kan ikke lykkes med et rimeligt resultat, hvis forældremyndighedens indehaver samtidig skal tage sig af 12 andre børns problemer og arbejde for, at de alle får gode og varige opholdssteder. Det foreslås derfor, at en person blandt en frivillig gruppe, der midlertidigt tillægges forældremyndigheden over et barn, kun kan have forældremyndigheden over op til tre børn ad gangen.

For at sikre, at den midlertidige indehaver af forældremyndigheden virkelig arbejder for at finde et varigt opholdssted for barnet ved adoption eller i familiepleje og en varig indehaver af forældremyndigheden, bestemmes det, at statsamtet hver 6. måned skal vurdere, om den pågældende udøver en tilstrækkelig ihærdig indsats for at få barnets forhold stabiliseret. Er det ikke tilfældet, skal forældremyndigheden fratages den pågældende.

Til nr. 4

Det er i en række tilfælde værdifuldt for et barn at opretholde en kontakt til en voksen, som det har haft nær kontakt til, selv om denne person ikke er en af barnets forældre. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor barnet på grund af forældrenes dødsfald risikerer at